

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЙ ЗАМОВНИКІВ КОНКУРСНИХ ПРОЦЕДУР ЗАКУПІВЛІ

Трансформаційний період, в якому сьогодні перебуває Україна, характеризується докорінними соціально-економічними перетвореннями, пов'язаними з утвердженням ринкових умов господарювання. За таких умов економічна роль держави залежить не від ступеня втручання у ринковий механізм, а від участі в забезпеченій внутрішніх і зовнішніх умов ефективного функціонування економіки. У цьому напрямку держава має зосередити ресурси на тих цілях, яких слід досягти.

Одним із найпотужніших інструментів державного регулювання економіки, розвитку конкурентного середовища та виконання соціальних завдань є система державних закупівель. Головною метою державної політики у сфері закупівель є забезпечення ефективності цих процедур – закупівля товарів, робіт, послуг найвищої якості за найнижчою ціною. Найбільш дієвим шляхом досягнення зазначененої мети є здійснення прозорого конкурсного відбору найкращого постачальника товарів. Учасники конкурсних процедур закупівель хочуть отримати максимальні прибутки, які вони не можуть отримати в ринкових умовах та в процесі конкурентних процедур закупівель, тому вони мають досить вагомі стимули до узгодження своєї поведінки під час конкурсів.

Виявлення та припинення антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, що стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, тендерів, належить до пріоритетних напрямів роботи органів Антимонопольного комітету України.

Практика кваліфікації домовленості учасників тендерів про умови подання тендерних пропозицій для забезпечення перемоги одному з них як антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів торгів, тендерів аукціонів, конкурсів (за частиною першою та пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції¹»), і така ж кваліфікація змови між замовником – розпорядником державних коштів та одним з учасників тендеру про створення умов для перемоги останнього, вказує на наявність проблеми у визначенні предмета правового регулювання при застосуванні відповідних норм законодавства про захист економічної конкуренції та про державні закупівлі і потребує аналізу і осмислення вже на початку її формування, визначення правової природи порушень у сферах конкуренції та державних закупівель.

У вітчизняній і зарубіжній літературі проблематика державних закупівель розкрита в працях Ш. Бланкарта, А. Б. Золотарьової, Дж. Стігліца, Є. В. Крикавського, К. В. Куднецова, М. Л. Ліндерса, Р. А. Масгрейва, Паппас Спіроса, І. І. Смотрицької, Н. Б. Ткаченко, Г. Е. Фірона, Ф. І. Шамхалова, Л. Якобсона та ін. У їх публікаціях державні закупівлі розглянуті як необхідний атрибут функціонування держави у ринковій економіці та інструмент виконання нею своїх зобов'язань.

Необхідно зазначити, що останнім часом окремим проблемам кваліфікації антиконкурентних узгоджених дій присвячено низку дисертаційних досліджень, зокрема, О. О. Бакалінської «Захист економічної конкуренції: організаційно-правові засади державного управління», О. С. Каштанова «Правовий захист від антиконкурентних дій в економічній конкуренції», Ю. В. Журика «Розгляд Антимонопольним комітетом України справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції». Незважаючи на вагомий внесок цих вчених у розвиток законодавства про захист економічної конкуренції, досліджуване питання у їх працях розкрито частково.

Разом із цим доводиться констатувати, що в сучасній науковій літературі практично відсутні праці, присвячені безпосередньо цій проблемі. Винятки становлять лише статті представників Антимонопольного комітету України, зокрема О. Мельниченка, О. Вознюка. Так, справедливо О. Вознюк – автор наукової статті «Конкуренція для протекціоналізму або Мета правового регулювання у сфері державних закупівель як критерій визначення об'єкта правового захисту і кваліфікації порушень»² називає дій замовника процедури закупівлі про забезпечення одному із її учасників перемоги – протекціоналізмом.

Метою цієї статті є забезпечення однакових підходів при кваліфікації змов в процесі конкурсних процедур закупівлі за законодавством про державні закупівлі та за законодавством про захист економічної конкуренції. Назріла нагальна потреба дослідити, чи є правові підстави для кваліфікації домовленості замовника процедури закупівлі та одного з учасників тендеру про створення умов для перемоги останнього як антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів? Щоб відповісти на це запитання, визначимо правову природу конкурентних відносин у сфері, де передбачені конкурсні процедури, об'єкт антиконкурентних узгоджених дій та об'єкт порушення у випадку ухилення замовника в різний спосіб від проведення конкурсної процедури закупівлі та з'ясуємо, предметом регулювання правових норм якого законодавства – про захист економічної конкуренції чи про державні закупівлі – є така поведінка замовника. Зазначене є завданням даної статті.

Відповідно до частини першої ст. 5 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) узгодженими діями є укладення суб'єктами господарювання угод у будь-якій формі, прийняття об'єднаннями рішень у будь-якій формі, а також будь-яка інша погоджена конкурентна поведінка (діяльність, бездіяльність) суб'єктів господарювання³. Із наведеного випливає, що зміст узгоджених дій полягає в узгодженні суб'єктами господарювання своєї конкурентної поведінки, яка може виступати як діяльність, тобто, вчинення певних дій, так і як бездіяльність, тобто, утримання від певних дій. Слово «конкурентна» у сполученні «конкурентна поведінка» вказує на те, що така поведінка повинна стосуватися економічної конкуренції, тобто, змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання можуть обирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку⁴.

Відмова суб'єктів господарювання від самостійності при прийнятті рішень у процесі зазначеного змагання розуміється як «узгодження». Формами такого узгодження можуть бути як прямо зазначені в Законі укладання угод, прийняття рішень об'єднаннями суб'єктів господарювання, так і будь-яка інша погоджена конкурентна поведінка.

При цьому, коли суб'єкти господарювання, що змагаються, приймають рішення щодо поведінки на ринку в такому значенні не самостійно, а узгоджуючи їх один з іншим, змагання або обмежується (обмеження конкуренції), або усувається зовсім (усунення конкуренції), або стає неможливим (недопущення конкуренції)⁵.

Антиконкурентними узгодженими діями можуть бути дії суб'єктів господарювання, які конкурують між собою і зацікавлені в недопущенні, усуненні, обмеженні конкуренції, або суб'єкти господарювання, які безпосередньо не є конкурентами, але є економічно зацікавленими в недопущенні, усуненні, обмеженні конкуренції на товарному ринку (наприклад, при відносинах продавець-покупець).

Згідно з частиною першою ст. 6 Закону узгоджені дії, які призвели чи можуть привести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, визначаються антиконкурентними узгодженими діями⁶. Згідно з частиною четвертою зазначененої статті вчинення антиконкурентних узгоджених дій забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із Законом⁷. До таких узгоджених дій, зокрема, віднесено узгоджені дії, які стосуються спотворення результатів конкурсних процедур закупівлі, коли відповідні пропозиції їх учасників (не менше ніж двох) встановлюються не на основі змагання, що передбачає самостійне прийняття кожним учасником рішень щодо формування та зміни конкурсних (тендерних) пропозицій (у випадку аукціону – пропозицій щодо ціни купівлі), а узгоджено.

Узгоджені дії учасників таких конкурсних процедур, спрямовані на досягнення узгодженого між ними результату цих процедур (як, наприклад, забезпечення перемоги певному учаснику при завищенні ним ціні товару), відносяться до категорії найбільш шкідливих антиконкурентних узгоджених дій, оскільки у таких випадках вибір для замовника обмежений лише поданими конкурсними пропозиціями і змова учасників призводить до порушення права замовника на придбання товару за ціною, сформованою в умовах конкуренції.

Антиконкурентний характер цих порушень присутній в усіх випадках їх вчинення і не залежить від структури ринку товарів, що є предметом закупівлі, зокрема, і ринкових часток суб'єктів господарювання – учасників конкурсної процедури закупівлі.

Слід зазначити, що відповідно до ст. 18 Закону суб'єктам господарювання, об'єднанням забороняється навіть схиляти, сприяти та примушувати інших суб'єктів господарювання до антиконкурентних узгоджених дій, зокрема до спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів⁸.

Механізм (процедура) здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти на сьогодні визначений Положенням про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти⁹, відповідно до якого координація закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти здійснює Міністерство економіки України – спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади.

Під час конкурсних процедур закупівель можуть виникати домовленості між замовником та учасниками конкурсів (замовником, відповідно до пунктів 2 та 9 Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти, є розпорядник державних коштів, який здійснює закупівлю в установленому законодавством порядку¹⁰). Однак, такі домовленості мають зовсім інший характер, ніж домовленості між учасниками конкурсів. Замовник, не без відома обраного для перемоги учасника, може вдаватися до ряду дій, спрямованих на обмеження кола учасників та здійснення закупівлі у заздалегідь вираного суб'єкта господарювання, зокрема, таких як, звуження технічних вимог під одного учасника, встановлення строків виконання, можливих тільки для одного з учасників, придбання за ціною вищою, ніж було запропоновано іншими учасниками на конкурсі, укладання договору з обраним постачальником без проведення конкурсних процедур тощо. У цьому випадку замовник діє як покупець, який лише зробив свій вибір постачальника товарів, робіт, послуг серед інших, хоч і вступереч установленому законодавством про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти порядку.

Об'єктивним економічним інтересом організацій, установи чи суб'єкта господарювання, які виступають замовниками у процедурі закупівель, є підвищення ефективності своєї діяльності шляхом зниження витрат на закупівлю товарів¹¹. Іншими словами, замовники зацікавлені купити дешево якісні товари. Таким чином, забезпечення належного рівня конкуренції в процесі закупівлі товарів відповідає об'єктивним інтересам замовника.

Враховуючи, що бажання продати свої товари якомога дорожче та отримати найвищий дохід від продажу є досить сильним, стимули до конкуренції в учасників конкурсу – відсутні. Тобто, об'єктивні інтереси замовника та учасників конкурсу (як юридичних осіб) є діаметрально протилежними, що робить економічно невигідними для замовника домовленості між ними. Оскільки обмеження конкуренції при закупівлях призводить до завищення ціни та/або закупівлі менш якісних товарів, такі домовленості суперечать інтересам замовника в ефективності використання коштів.

Необхідною умовою для кваліфікації антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, які стосуються спотворення результатів конкурсних процедур закупівлі та передбачені пунктом 4 частини другої ст. 6 Закону, є їх вчинення в умовах створеного замовником конкурентного середовища (тобто, як випливає з визначення терміну «конкуренція», щоб він міг обирати між кількома продавцями). Якщо ж замовником, всупереч законодавству про закупівлю товарів, робіт, послуг за державні кошти, такого конкурентного середовища не створено, зокрема, предмет закупівлі «підігнано під певного учасника», або дій замовника при прийнятті тендерних пропозицій дають підстави вважати, що він сам зацікавлений у забезпеченні перемоги певного учасника, а не у кращій ціні завдяки конкуренції учасників, то в цих випадках можуть мати місце ознаки порушення законодавства про закупівлю товарів, робіт, послуг за державні кошти, а не законодавства про захист економічної конкуренції.

Для кожної процедури закупівлі може встановлюватись презумпція існування специфічного ринку, на якому виникає конкуренція, що покликана об'єктивно забезпечити її «замовнику» найкраще задоволення його інтересу, а змова ж між учасниками конкурсної процедури тому і є порушенням, що обмежує це право замовника. З цих особливостей випливають і терміни «ринок закупівлі» та «ринки закупівель», що, зокрема, використовуються в європейському праві¹². Саме цей інтерес замовника і є визначальним у характеристиці об'єкта порушення. Відсутність такого інтересу означає відсутність цього об'єкта. Якщо, наприклад, підприємство, яке не зобов'язано проводити конкурсну процедуру, вирішить її провести з метою отримання максимально кращої пропозиції, то змову між учасниками, що взяли участь у конкурсі, логічно кваліфікувати як антиконкурентні узгоджені дії. Якщо ж підприємство вирішить при виборі контрагента скористатись наявною інформацією з ринку і не проводити спеціальний конкурсний відбір, а задовольнитись тим «конкурсом», який представляє собою конкурентне змагання на ринку – то це право цього підприємства. Ні в першому, ні в другому випадку не запрошення когось із учасників ринку до участі у конкурсній процедурі не може розглядатись як обмеження конкуренції. Чи має бути інша оцінка у випадку, коли у замовника не право, а обов'язок обирати контрагента лише за конкурсною процедурою? Мабуть, що ні. Інакше, як зауважує О. Вознюк¹³, можна довести ситуацію до абсурду: реалізація змови учасника з замовником про протекціонізм під прикриттям фальшивої конкурсної процедури означає відсутність конкуренції для замовника так само, як і при закупівлі без проведення будь-якої процедури взагалі – так чим тоді в останньому випадку закупівля не антиконкурентні узгоджені дії?

Отже, незастосування процедури при виборі контрагента – це не антиконкурентні узгоджені дії і не питання законодавства про захист економічної конкуренції, так само як питання про ефективність використання коштів і про факт корисливих мотивів не відносяться до законодавства про захист економічної конкуренції.

Навіть поверховий аналіз законодавства про державні закупівлі вказує на те, що саме по собі «створення конкурентного середовища» у сфері закупівель не є самоціллю в правовому регулюванні, а є лише засобом досягнення певного результату, який уособлюється в інтересі замовника, тому що стосовно нього не можна резюмувати невиконання обов'язку здійснювати закупівлю відповідно до встановленої законом процедури. Законодавство про закупівлі передбачає досить широкий спектр ситуацій, коли замовник або взагалі має право не проводити конкурсну процедуру, або ця конкурсна процедура є значно спрощеною, і, фактично, вже і не є специфічною конкурсною процедурою, як, наприклад, закупівлі за процедурою запиту цінових пропозицій (котирувань)¹⁴, а, по-суті, є документуванням того, що дійсно з ринку отримувалась інформація про ціни. Проте, при розумному підході практика проведення конкурсних процедур для кожного випадку закупівлі об'єктивно породжує питання: наскільки при певному підході до регулювання витрачені ресурси на проведення відповідної процедури є пропорційними тим позитивним результатам, задля яких встановлюється обов'язок проводити конкурсні процедури? Пошук відповіді на це питання в ЄС привів до того, що з 2004 р. правове регулювання закупівель у країнах ЄС суттєво змінилося. Замовники, наприклад, можуть провести конкурс з відбору виконавців на найближчі кілька років, у подальшому проводячи кожного разу лише між ними спрощений конкурентний відбір виконавця¹⁵. При цьому, як видно, зникає можливість інших учасників ринку продати свій товар цьому замовнику на ці кілька років. Даний приклад лише один із багатьох, які характеризують те, що не створення замовником спеціальної «конкурсної» конкуренції при придбанні товару в принципі не розглядається як проблема для конкуренції.

Якщо ж розглядати змову між замовником і одним з учасників конкурсної процедури про визначення цього учасника переможцем конкурсної процедури, то ці дії, «ламаючи» той механізм вибору продавця, який встановлений для замовника як обов'язковий, нівелюють ту мету, що переслідується правовим регулюванням у сфері закупівель, яка включає лише недопущення посадових зловживань, корупції, хабарництва та інших негативних явищ, зумовлених можливістю чиновника корисливо використовувати виділені державою для виконання своїх функцій гроші, чиновника, який думає зовсім не про ефективність їх витрачання, а за-

непокоєній питанням, як стільки грошей проходить крізь нього, не даючи йому ніякої користі. Саме тому в законодавстві про закупівлі так багато положень стосуються питань боротьби з корупцією¹⁶. І весь механізм правового регулювання відносин у сфері державних закупівель – від способу проведення відкритих конкурсних процедур до оцінки можливостей закупівлі товарів в одного продавця – пристосований для забезпечення досягнення мети ефективного використання коштів, і тут, як справедливо зазначає відомий філософ М. В. Овчинников¹⁷, важливо зрозуміти, що сутність справи не стільки у змісті ідей, які ми або захищаємо, або заперечуємо, а в тому, як і заради чого ми це робимо.

Тому змова замовника з учасником про проведення конкурсної процедури, так само як і не проведення замовником взагалі конкурсної процедури за домовленістю з певним продавцем, є свідомим волевиявленням замовника знехтувати конкурсною процедурою і не може розглядатися як порушення його інтересу. Замовник просто не має цього інтересу і не хоче його забезпечити, чим порушує покладені на нього обов'язки здійснювати закупівлю в певний спосіб, встановлений нормами права. Отже, факт невиконання обов'язку провести конкурсну процедуру закупівлі, повинен розглядатися у площині інших правовідносин, які врегульовані законодавством у сфері державних закупівель, і не охоплюються законодавством про захист економічної конкуренції.

Усе це не означає, що у цій сфері, при всій її специфіці, не повинна захищатися конкуренція, як той інструмент, який забезпечує досягнення мети правового регулювання процесу державних закупівель. Проте, у цьому випадку, внаслідок того, що конкуренція на ринку закупівлі як інструмент досягнення мети має конкретне призначення, як об'єкт захисту вона є значно вужчим за змістом і функціями явищем, ніж економічна конкуренція в її класичному розумінні.

Також слід зазначити, що відповідно до ст. 15 Закону антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які привели або можуть привести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції¹⁸.

Разом із цим, відповідно до п. 11 ч. 1 ст. 1 Закону органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю визнаються суб'єктами господарювання в частині їх діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності¹⁹.

Отже, якщо замовником закупівель товарів, робіт, послуг виступає орган влади, орган місцевого самоврядування чи орган адміністративно-господарського управління та контролю, то при здійсненні придбання товарів, робіт, послуг через конкурсні процедури закупівлі він не реалізує свої владні повноваження, а є покупцем і підпадає під визначення суб'єкта господарювання, викладеного у ст. 1 Закону.

Виходячи з наведеного, замовник закупівлі товарів, робіт, послуг шляхом проведення конкурсних процедур в особі органу державної влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю не може бути суб'єктом порушення, передбаченого ст. 15 Закону, окрім випадків, коли він при здійсненні закупівлі реалізує свої владні повноваження, виступаючи її організатором, а не кінцевим споживачем.

На сьогодні, для того, щоб спрямувати практику правозастосування в русло цільової ідеології правових норм, уникнути хаосу в правозастосуванні, враховуючи реальний стан правової культури і надзвичайне в результаті цього тяжіння української правової системи до позитивізації права, необхідно і далі деталізувати існуючі писані правові норми про захист економічної конкуренції і законодавства про державні закупівлі. Що стосується першого – то необхідно визначити у відповідних актах про захист економічної конкуренції особливості його застосування у сфері державних закупівель, зокрема, визнати антиконкурентний характер змов учасників тендеру й віднести їх до «чорного списку» завжди заборонених дій, закріпивши це в загальних Типових вимогах до узгоджених дій, а також сформулювати підходи до визначення суб'єктів порушення (антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів торгів) з урахуванням наявності між ними відносин контролю. Щодо сфері закупівель, то на сьогодні є актуальним взагалі концептуальне переосмислення мети її правового регулювання.

¹ Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України від 23.03.2001. – 2001. – № 12. – Ст. 64.

² Конкуренція // Вісник Антимонопольного комітету України. – № 4 (27) 2007. – С. 44-51.

³ Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України від 23.03.2001. – 2001. – № 12. – Ст. 64.

⁴ Там само.

⁵ Коментар до Закону України «Про захист економічної конкуренції» на основі порівняльного аналізу з правилами конкуренції / Європейська Комісія, 2006, видавництво «Альфа-Прайм» – С. 122.

⁶ Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України від 23.03.2001. – 2001. – № 12. – Ст. 64.

⁷ Там само.

⁸ Там само.

Проблеми державного управління та адміністративне право

⁹ Про затвердження Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 року № 921 (зі змінами) // Урядовий кур'єр від 22.10.2008 № 197; Офіційний вісник України від 31.10.2008. – 2008. – № 80. – С. 31. – Ст. 2692, код акта 44706/2008

¹⁰ Там само.

¹¹ Конкуренція // Вісник Антимонопольного комітету України. – № 4 (27). – 2007. – С. 49.

¹² Директива Ради ЄС стосовно координації порядків надання державних контактів щодо виконання робіт, постачання товарів та надання послуг № 2004-187 від 31 березня 2004 року.

¹³ Конкуренція // Вісник Антимонопольного комітету України. – № 4 (27). – 2007. – С. 49.

¹⁴ Про затвердження Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 року № 921 (зі змінами) // Урядовий кур'єр від 22.10.2008 № 197; Офіційний вісник України від 31.10.2008. – 2008. – № 80. – С. 31. – Ст. 2692, код акта 44706/2008

¹⁵ Директива Ради ЄС стосовно координації порядків надання державних контактів щодо виконання робіт, постачання товарів та надання послуг № 2004-187 від 31 березня 2004 року.

¹⁶ Про затвердження Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 року № 921 (зі змінами) // Урядовий кур'єр від 22.10.2008 № 197; Офіційний вісник України від 31.10.2008 – 2008. – № 80. – С. 31. – Ст. 2692, код акта 44706/2008

¹⁷ Овчинников Н. Ф. Вспоминая прошедшее // Вопр. фил. – 1999. – № 7. – С. 113.

¹⁸ Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-ІІІ (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України від 23.03.2001. – 2001. – № 12. – Ст. 64.

¹⁹ Там само.

Резюме

У статті аналізується поняття «антиконкурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання у сфері держзакупівель» як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, визначається його зміст, виявляються його проблеми та пропонуються шляхи їх вирішення.

Ключові слова: захист економічної конкуренції, антиконкурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання, держзакупівлі.

Résumé

В статье анализируется понятие «антиконкурентные согласованные действия субъектов хозяйствования в сфере госзакупок» как нарушение законодательства о защите экономической конкуренции, определяется его содержание, раскрываются его проблемы и предлагаются пути их решения.

Ключевые слова: защита экономической конкуренции, антиконкурентные согласованные действия субъектов хозяйствования, госзакупки.

Summary

In the article the concept “anticompetitive concerted actions of economic agents in the sphere of state purchases” as violations of legislation of the economic competition protection is analyzed, its matter is defined, its problems are discovered and the ways of their solution are suggested.

Key words: economic competition protection, anticompetitive concerted actions of economic agents, state purchases.

Отримано 20.05.2010

O. A. ВОЗНЕСЕНСЬКА

Олена Андріївна Вознесенська, аспірант Київського національного торговельно-економічного університету

СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ ДІЯЛЬНОСТІ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ: ДО ПОСТАНОВКИ ПИТАННЯ

З огляду на досвід європейських країн, держава відіграє головну роль у формуванні інформаційного суспільства. Її завдання полягає в установленні балансу між розвитком конкуренції в інформаційній галузі та її врегулюванням, свободою слова, вільним вираженням своїх поглядів і переконань та захистом суспільних інтересів, національної безпеки, репутації або прав конкретної людини. Розроблення державної інформаційної політики, яка б відповідала потребам та інтересам суспільства, її практична реалізація шляхом ефективного державного регулювання є актуальною проблемою управління сучасною державою.